

Vår ref.: 19/00471
Saksbehandler.: *Ida W. Ormberg*
Dato: 30.4.19

Tilsyn ved Ortopedisenteret AS

1. Innledning

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) gjennomførte tilsyn ved Ortopedisenteret AS den 25. april 2019, med hjemmel i § 60 i forskrift av 16. desember 2016 nr. 1659 om strålevern og bruk av stråling. Tilsynet omfattet strålevern og strålebruk knyttet røntgenvirksomheten ved senteret. Det ble avdekket ett avvik under tilsynet.

Kontaktpersoner ved virksomheten var daglig leder Dr. Øyvind Gallefoss

Revisjonsteamet fra DSA bestod av:

- Ida Wendelbo Ormberg, seniorrådgiver
- Anders Widmark, seniorrådgiver
- Nils Heimland, seniorrådgiver (tilstede som observatør).

Denne rapporten handler om generelle inntrykk, avvik og anmerkninger i henhold til det regelverket DSA forvalter.

2. Aktuelt regelverk

- Lov av 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern og bruk av stråling (strålevernloven).
- Forskrift av 16. desember 2016 nr. 1659 om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften).
- Forskrift av 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).

3. Bakgrunn, omfang og gjennomføring

Tilsynet ble gjennomført som et lite tematisyn på bakgrunn av manglende registrering i DSA sitt meldesystem for strålekilder. Tilsynet bestod av et møte med daglig leder og medisinsk ansvarlig Dr. Øyvind Gallefoss, gjennomgang av noe dokumentasjon og en kort befaring på rommet hvor røntgenapparatet befant seg.

4. Generelle inntrykk

Ortopedisenteret AS er en privat spesialistpraksis med regional avtale med Helse Sør-Øst. Virksomheten er liten, med sykepleiere og sekretærer og en ortoped. De behandler i hovedsak lidelser i fot/ankel. Det er tre ansatte som tar bilder; ortoped, sykepleier og en helsesekretær. Ortoped er tilgjengelig når bildene tas, slik at kravet om formell kompetanse er ivaretatt.

Virksomheten ga inntrykk av å ha grei oversikt over kravene knyttet til strålebruken. Røntgenrommet var tydelig merket og tilstrekkelig skjermet. Opplæring i bruken av apparatet ble gitt ved nyanskaffelse og sist ankomne operatør ble opplært internt. Avbildningsrutinene tyder på en sikker bruk av apparatet. Tilsynet avdekket likevel at sykepleier og sekretær mangler noe kompetanse i stråling og strålevern. Disse faggruppene har ingen formell utdanning innen stråling, og det er derfor ekstra viktig å ha fokus på intern opplæring innen dette temaet, både for å ivareta sikkerheten men også for at personalet skal kjenne seg trygg i sin rolle.

Manglende registrering i meldesystemet ble tatt opp, og eier opplyste at han ble fortalt av forhandler at denne typen apparat ikke trenger melding. Avviket ble rettet på stedet.

5. Funn under tilsynet - avvik og anmerkninger

5.1. Definisjoner

- Avvik – manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.
- Anmerkninger – forhold som er nødvendig å påpeke, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.
- Kommentar – benyttes for å forklare eller underbygge avvik eller anmerkninger.

5.2. Avvik

Avvik 1: *Virksomheten har ikke meldt røntgenapparatet i DSAs elektroniske meldesystem*

Hjemmel: *Forskrift om strålevern og bruk av stråling § 13.*

Kommentar: *Virksomheter som bruker røntgenapparater unntatt godkjenning må melde apparatet til DSA. Forhandler opplyste ved kjøp om at det ikke var nødvendig, men det stemmer altså ikke.*

5.3. Anmerkninger

Anmerknning 1: *De ansatte mangler noe strålevernkompetanse.*

Kommentarer: *De ansatte har gitt uttrykk for usikkerhet vedrørende hvordan stråling oppfører seg etter at røntgenapparatet er ferdig med å ta bilde. DSA anbefaler å gi de ansatte en grundigere innføring i hva stråling er, og hvordan man trygt kan forholde seg til røntgenapparatet og rommet det står i.*

6. Oppfølging etter tilsynet

DSA krever ingen videre oppfølging etter tilsynet, siden avviket ble lukket på stedet. Tilsynssaken vil avsluttes når kommentarfristen er utløpt, og endelig tilsynsrapport foreligger.

7. Offentlighet i forvaltningen

Endelig rapport vil bli lagt ut på DSA sin hjemmeside, www.dsa.no etter at den er oversendt Ortopedisenteret AS.

Med hilsen

Ingrid Espe Heikkilä
seksjonssjef

Ida Wendelbo Ormberg
seniorrådgiver